

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Samodzielna Pracownia Medycyny Estetycznej
15- 267 Białystok, ul. Akademicka 3
tel. 85-748-5827 , 85-748 5822, e-mail: medycynaestetyczna@umb.edu.pl

O C E N A

Rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

Mgr Małgorzata Andryszczyk

„Ewaluacja postaw prozdrowotnych studentów wybranych uczelni z Suwałk, Grodna i Lwowa w świetle działań Programu Prozdrowotnego realizowanego w latach 2013-2016”

Promotor: Dr hab.n.zdr. Ewa Kleszczewska

Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu w Białymstoku z dnia 13. grudnia 2016 o powołaniu mnie na recenzenta wyżej wymienionej rozprawy mam zaszczyt przedstawić poniższą opinię.

Przedłożona do oceny praca obejmuje 260 stron w układzie klasycznym, z zachowaniem następujących proporcji: Wstęp (31 stron), Cel pracy (2 strony), Materiał i Metody (13 stron), Wyniki (120 stron), Dyskusja (10 stron), Wnioski (1 strona), Streszczenia (4 strony), Spis tabel wykresów i rycin (9 stron), spis aktów prawnych (1 strona) oraz załączniki (35 stron). Rozprawa poprzedzona jest spisem treści (3 strony) oraz wykazem skrótów (5 stron). W pracy zamieszczono 39 wykresów 118 tabel oraz 3 ryciny. Piśmiennictwo w układzie konsekwentnym zawiera 204 aktualne pozycje; są to głównie publikacje liczące nie więcej niż 5 lat (62,2%).

Wykonując ocenę przedłożonej rozprawy na stopień doktora nauk medycznych przedstawię jej analizę uwzględniającą:

Wartość poznawczą celu badawczego

Poprawność metodyczną

Znaczenie naukowe wniosków wynikających z przeprowadzonych badań

Redakcję przedłożonej pracy

1. Wartość poznawcza celu badawczego

We wstępie doktorantka dokonała przeglądu aktualnej wiedzy dotyczącej tematyki medycyny stylu życia - lifestyle medicine. Autorka w usystematyzowany sposób przedstawiła główne zagadnienia tego działu nauk medycznych poczynając od definicji zdrowia. Wskazała na rolę badań, zapobiegania i leczenia chorób cywilizacyjnych znanych też jako choroby dobrobytu. Zarysowała także zagadnienia prawne i epidemiologiczne tematu. Szczególną uwagę poświęciła problematyce używek, sposobu odżywiania, aktywności fizycznej, zarządzania stresem i uwarunkowań środowiskowych. Doktorantka wspomniała także o znaczeniu prowadzeniu badań ponadnarodowych w tym zakresie.

Choroby cywilizacyjne takie jak cukrzyca, choroby krążeniowe, nowotwory czy choroby układu oddechowego są w dzisiejszej dobie ważnym elementem zdrowia publicznego. Wybór tematu jest jak najbardziej trafny i ważny. Przedstawiona dysertacja jest obszernym studium inwentaryzującym istotny dla zdrowia styl życia studentów. Wyniki badań posłużyły formułowaniu programów działań prozdrowotnych trwających w okresie 2013 - 2016.

2. Poprawność metodyczna

2.1 Materiał i Metody

Badania przeprowadzono w trzech ośrodkach akademickich: w Suwałkach, w Grodnie i we Lwowie. Do przeprowadzenia badań posłużono się dwoma autorskimi formularzami ankietowymi. Obydwie ankiety zostały przedstawione i omówione w rozdziale Materiał i Metody. Ankiety zostały sformułowane bardzo wielostronnie i wyczerpująco. Łącznie ankietowano 2523 respondentów. Doktorantka dokonała właściwego doboru instrumentów badawczych. Ankieta była prowadzona w językach ojczystych respondentów zachowując kolejność pytań, skalę pytań i kryteria doboru grupy badanej. Zadbała także o to ażeby ankiety zawierały pytania weryfikujące wiarygodność deklarowanych informacji. Ocenę statystyczną dokonano przy użyciu prawidłowych, odpowiadających potrzebom metod i testów. Badania prowadzono systemem LimeSurvey który charakteryzuje się dużą obiektywnością.

Stwierdzam, że przedstawiona i przeprowadzona metodyka badawcza spełnia kryteria dobrej praktyki badań naukowych. Doktorantka wykazała się wysokimi umiejętnościami wykorzystania dostępnych metod w pracy naukowej i zrealizowała zadania zgodnie z założeniami.

2.2 Wyniki

Dokonane obserwacje wskazują że wiedza studentów o zasadach zdrowego odżywiania się jest zadowalająca, natomiast mają oni trudności ze stosowaniem tych zasad na co dzień. Respondenci z Suwałk odpowiadają że udaje im się stosować zdrowe odżywianie na poziomie „bardzo dobry” w 41,7% przypadków, z Grodna odpowiednio – 25,6% zaś studenci ze Lwowa – 22%.

Stosowanie zdrowego odżywiania na poziomie niższym niż „bardzo dobry” podawało 60,3% studentów z Suwałk, 45,3% respondentów z Grodna oraz 67,7% uczestników ze Lwowa.

Stwierdzali oni że starają się odżywiać zdrowo, choć przyznawali że nie zawsze są w stanie ten cel zrealizować.

Zauważono, że w konsekwencji przeprowadzenia programu prozdrowotnego nauczaniach, obejmującego cykle wykładów, seminariów, workshopów i ekspozycji plakatowych wzrosły wartości dotyczące reguł racjonalnego sposobu odżywiania się. Także wyniki dotyczące aktywności fizycznej oraz redukcji intensywności stresu korelowały z wynikami reguł racjonalnego odżywiania się.

3. Wartość naukowa wniosków wynikających z przeprowadzonych analiz

Wartość przedstawionej dysertacji polega na tym, że autorka przeprowadziła obiektywną ocenę parametrów dotyczących sposobu odżywiania, aktywności fizycznej i zarządzania stresem oraz dokonała ich porównania statystycznego w różnych ośrodkach akademickich.

Doktorantka w pełni osiągnęła założone cele, które pozwoliły na zredagowanie wniosków. Przedstawione wnioski w prawidłowy sposób odzwierciedlają wyniki przeprowadzonych badań.

Analizy które wykonała doktorantka w pełni trafiają w aktualny nurt badawczy medycyny stylu życia. Znaczenie tej dziedziny medycznej wzrasta i będzie rosło ponieważ stanowi ona spoiwo łączące dobrze zakorzenioną medycynę kliniczną z szybko rozwijającą się prewencją zdrowia. Niesie ona ze sobą duży potencjał społeczny i ekonomiczny.

Wnioski z dysertacji są pomocne przy formułowaniu programów działań prozdrowotnych realizowanych przez wszystkie trzy uczelnie. Programy te aktualnie oddziałują bezpośrednio na uczestniczących studentów. Jednakże ich potencjał wywierania wpływu i szerzenia się postaw prozdrowotnych jest dużo większy i może posłużyć jako sprawdzony wzór dla stosownych organów zdrowia publicznego i środowisk opiniotwórczych.

4. Ocena redakcji przedłożonej pracy.

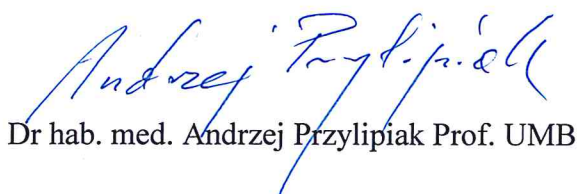
Uwagę zwracają bardzo dobre i przejrzyste tabele i wykresy. Ułatwiają one zorientowanie się w trudnej materii wyników socjologicznych. Forma redakcyjna ocenianej pracy nie budzi zastrzeżeń. Oprócz nielicznych niedoskonałości literowych, praca została zredagowana bardzo starannie.

WNIOSKI KOŃCOWE

Uwzględniając w ocenie merytoryczną i poznawczą wartość pracy w wymiarze naukowym oraz staranne przygotowanie jej pod względem redakcyjnym uważam, że całkowicie spełnia ona wymagania określone ustawą o Tytule Naukowym i Stopniach Naukowych.

Na uwagę zasługują wysokie umiejętności doktorantki w przeprowadzeniu i interpretacji badań ankietowych, a także przedstawienie ich w odpowiedniej formie i przeprowadzenie dyskusji z wykorzystaniem adekwatnego piśmiennictwa.

Na tej podstawie zwracam się do Wysokiej Rady Naukowej Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z wnioskiem o dopuszczenie mgr Małgorzaty Andryszczyk do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. med. Andrzej Przyłipiak Prof. UMB

Białystok, 12. stycznia 2017